



แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา
จังหวัดตราด (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

คำนำ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อให้องค์กรคณะสงฆ์สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล ช่วยยกระดับการบริหารจัดการทั้งด้านงบประมาณ ด้านระบบการพัฒนาศาสนบุคคลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย

คณะสงฆ์จังหวัดตราดจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา จังหวัดตราด (๒๕๖๑-๒๕๖๔) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา ตามพันธกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสภาพการณ์ในปัจจุบัน

คณะทำงานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดตราด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงเป็นประโยชน์ในการวางแผน และกำหนดแนวทางการพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาของจังหวัดตราดให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

คณะสงฆ์จังหวัดตราด

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
- ความเป็นมา.....	๑
- ภารกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์.....	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดตราด.....	๖
- ข้อมูลทั่วไปจังหวัดตราด.....	๖
- ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาจังหวัดตราด.....	๘
บทที่ ๓ แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา จังหวัดตราด ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔.....	๑๐
- วิสัยทัศน์.....	๑๐
- พันธกิจ.....	๑๐
- ค่านิยม.....	๑๐
- แผนที่ยุทธศาสตร์.....	๑๑
- ประเด็นยุทธศาสตร์.....	๑๑
- แผนปฏิบัติการการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาปี ๒๕๖๑.....	๑๔

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา

จากกระแสสังคมปัจจุบันที่ต้องการให้เกิดการปฏิรูปขึ้นในทุกองค์กร ไม่เว้นแม้กระทั่งวงการพระพุทธศาสนา และจากสาเหตุของปัญหาการนำพระพุทธศาสนาใช้ในชีวิตประจำวันอาจจะมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่สมควร และปัญหาจากองค์กรศาสนา โดยเฉพาะพระภิกษุ สามเณร ซึ่งได้รับการยกย่องนับถือว่า “เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ” บางรูป ได้ประพฤติไม่เหมาะสม ไม่เป็นบ่อเกิดแห่งศรัทธา มีการดัดแปลงหลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง

ด้วยเหตุนี้ สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงได้เสนอให้มีการปฏิรูปองค์กรพระพุทธศาสนาใน ๔ ประเด็นหลักคือ

๑) เรื่องทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์ เนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปแสดงอาการอวดรวย ใช้ชีวิตฟุ้งเฟ้อ ทำให้เห็นว่าเป็นผู้สะสมมากกว่าเสียสละ และทรัพย์สินของวัดไม่มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินให้พุทธศาสนิกชนได้รับรู้ถึงที่มาที่ไปของเงินบริจาค ไม่มีการตรวจสอบความโปร่งใส

๒) เรื่องปัญหาของพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยนำมาซึ่งความเสื่อมศรัทธา เนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปที่ประพฤตินอกกลุ่มนอกทาง ประพฤติไม่เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะไม่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน สั่งสอนประชาชนตามความเข้าใจของตัวเองที่คิดว่าถูกต้อง หรือสอนตามแบบอย่างโบราณาจารย์ที่เคยสั่งสอนกันมาจากอดีต

๓) เรื่องการทำพระธรรมวินัยให้วิปริตและการประพฤติวิปริตจากพระธรรมวินัย เนื่องจากมีพระภิกษุบางรูปที่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพอสมควรแต่ดัดแปลงหลักธรรมคำสอนนั้นให้เอื้อประโยชน์แก่ตนเอง สร้างความเข้าใจผิดแก่พุทธศาสนิกชนผู้เคารพนับถือและปฏิบัติตามจนเข้าใจว่านั่นคือพระพุทธศาสนาที่แท้จริง

๔) เรื่องฝ่ายอาณาจักรที่จะต้องเข้าไปสนับสนุนปกป้องคุ้มครองกิจการพระพุทธศาสนา เพราะเห็นว่า องค์กรทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ไม่สามารถที่จะบริหารจัดการกิจการพระพุทธศาสนาให้เรียบร้อยดังงามได้ องค์กรทางพระพุทธศาสนาขาดความทันสมัย แก้ไขปัญหาได้ไม่ทัน่วงที่

สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงนำข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ คณะรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีมติให้ฝ่ายศาสนาจักร คือ มหาเถรสมาคม ดำเนินการหาแนวทางในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามพระธรรมวินัย กฎหมายบ้านเมือง และจารีตประเพณีที่ปฏิบัติสืบกันมา

การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาถูกยกขึ้นมาเป็นเรื่องเร่งด่วนเพื่อสร้างศรัทธา ประชาชนที่มีต่อพระพุทธศาสนาให้กลับคืนมาโดยเร็ว จึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อกำหนดทิศทาง การพัฒนางานคณะสงฆ์อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และ

ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี สอดคล้องกับ ภาระงาน ๖ ด้านของคณะสงฆ์ มีการจัดระดมความคิดเห็นจากคณะสงฆ์ในเขตปกครองทุกหน กำหนด แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยถ่ายทอดสู่ระดับหน ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับวัด

ภารกิจงาน ๖ ด้านของคณะสงฆ์

ภารกิจงาน ๖ ด้านของคณะสงฆ์ ประกอบด้วย

๑. การปกครอง หมายถึง การดูแล ค้ำครอง บริหาร ความสำคัญ การปกครองของ คณะสงฆ์ไทย เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นประธาน มีการบังคับบัญชากันไปตามลำดับชั้น นับตั้งแต่ระดับมหาเถรสมาคมลงไปถึงเจ้า อาวาส พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ลำดับชั้นการปกครอง คณะสงฆ์ไว้ดังนี้ มาตรา ๒๐ คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม การจัดระเบียบ การ ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน กฎมหาเถรสมาคม หลักการปกครอง เป็น ภารกิจที่ วัดโดยพระภิกษุผู้เป็นเจ้าของ หรือเจ้าคณะปกครอง ดำเนินการสอดส่อง ดูแล รักษาความเรียบร้อยดี งาม เพื่อให้พระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัด หรือในปกครองปฏิบัติ ตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของมหาเถรสมาคม หรือพระบัญชาของ สมเด็จพระสังฆราช ภารกิจ ด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นเจ้าคณะปกครองทุกระดับ นับตั้งแต่ผู้ช่วยเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส เจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะภาค เจ้าคณะใหญ่ (หน) นอกจากนี้ยังรวมถึงการที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นพระกรรมวาจาจารย์เป็นพระอุปัชฌาย์ ในการ อุปสมบทกุลบุตรด้วย

๒. การศาสนศึกษา หมายถึง การเล่าเรียน ฟีกฝน และอบรม ความสำคัญของ การศึกษาในทางพระพุทธศาสนา เป็นการศึกษเล่าเรียนพระปริยัติธรรม ทั้งแผนกธรรม และบาลี นอกจากนี้จะเป็นการศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนแล้ว ยังได้ชื่อว่าเป็นการสืบต่ออายุ พระพุทธศาสนาไว้ อีก ด้วย โดยเฉพาะการศึกษาภาษาบาลีเพราะถ้าไม่รู้ภาษาบาลีแล้ว ก็จะไม่มีความรู้ และเข้าใจพระ พุทธวจนะในพระไตรปิฎก ถ้าขาดความรู้เรื่องพระไตรปิฎกแล้ว พระพุทธศาสนา ก็จะต้องเสื่อมสูญไป ด้วย ด้วยเหตุนี้พระมหากษัตริย์ผู้เป็นศาสนูปถัมภกตั้งแต่โบราณมา จึงทรงทำการทำนุบำรุง สนับสนุน การเล่าเรียนพระปริยัติธรรม และทรงยกย่อง พระภิกษุสามเณร ที่เรียนรู้พระพุทธวจนะให้มีฐานะนร พระราชทานราชูปการต่างๆ มีนิตยภัต เป็นต้น หลักการศาสนศึกษา เป็นภารกิจด้านการจัดการศึกษา พระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ทั้ง แผนกธรรม – บาลี แผนกสามัญ การอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง สองแห่ง ภารกิจ ด้านนี้ครอบคลุมถึงการ ที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นครูสอน เป็นกรรมการตรวจข้อสอบ ธรรมบาลีสนามหลวง เป็นเลขานุการสอบธรรม – บาลีสนามหลวง เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือเป็นประธานจัด สอบธรรม – บาลีสนามหลวง และเป็นเจ้าสำนักเรียน ในฐานะที่เป็นเจ้าอาวาส นอกจากนี้ยังรวมถึง การส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยเช่น มอบทุนการศึกษาแก่ พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นต้น

๓. การเผยแพร่ หมายถึง ทำให้ขยายออกไป ทำให้ขยาย กว้างขวางออกไป ความสำคัญ การเผยแพร่คือการทำให้แพร่หลายในลักษณะติดแน่น กระจายไปเช่น เผยแพร่ ศาสนา เผยแพร่ธรรม องค์การเผยแพร่ ส่วนคำว่า เผยแพร่ ใช้ในความหมายว่า ประกาศ โฆษณา ทำให้แพร่หลาย ในลักษณะ กระจายให้เป็นรูปธรรมหรือให้สัมผัสได้ทางตา หู เป็นต้น

หลักการเผยแพร่ เป็นภารกิจด้านการดำเนินการประกาศพระพุทธศาสนาให้ประชาชน ได้ รับทราบในทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ ใน หลักธรรมแล้ว น้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การปาฐกถาในโอกาสและสถานที่ ต่าง ๆ ทั้งในวัด และนอกวัด การบรรยายธรรมทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ การเผยแพร่ธรรมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ หรือวีดิทัศน์ภารกิจด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่วัดหรือพระภิกษุจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นในวัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการเผยแพร่ธรรมหรือต้องการให้ประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม หรือ มุ่งเน้นสืบสานวัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากหลักพระพุทธศาสนา เช่น การจัดงานเทศน์มหาชาติ การจัดงานในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน การจัด อุปสมบทหมู่หรือจัดให้มีการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ การจัดให้มีการแสดงธรรม ในวันธรรมสวนะ (วันพระ) นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่ธรรมที่คณะสงฆ์ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดให้ ดำเนินการในรูปแบบ “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.)” “การอบรมจริยธรรมนักเรียน ข้าราชการ และประชาชน” “การส่งเสริมหน่วยเผยแพร่ศีลธรรม” กล่าวโดยสรุป การดำเนินการใด ๆ ของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ที่เป็นไปเพื่อการเผยแพร่ธรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งในวัด นอกวัด ชื่อ ว่า ภารกิจด้านการเผยแพร่ทั้งสิ้น ปัจจุบันการเผยแพร่ ต้องดำเนินงานตามระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการ เผยแพร่พระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. การสาธารณูปการ หมายถึง การก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน ภายในวัด ความสำคัญ การสาธารณูปการโดยรวม หมายถึง การพัฒนาวัดในด้านวัตถุทุกอย่าง ไม่เฉพาะ แต่ศาสนสถานเท่านั้น หากรวมไปถึงการทำวัดให้สะอาด รมรื่น สะดวก สบาย การทำถนน ทางเดิน ใน วัด และการตกแต่งวัดให้ดูสวยงามให้สบายตาแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้การสาธารณูปการ เป็นงานประจำ ของเจ้าอาวาสอย่างหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ ทั้งนี้เพื่อสร้างสิ่งจำเป็น รักษา สิ่งที่มีอยู่แล้วไว้ และ ซ่อมแซมสิ่งชำรุดทรุดโทรมให้คงสภาพไว้เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและพระสงฆ์ ภายในวัด ในการนี้ ให้รวมถึง การดูแลรักษาศาสนสมบัติของพระพุทธศาสนาที่เป็นสมบัติส่วนรวมของสงฆ์มิใช่สมบัติ ส่วนตัวของผู้นั้นใดผู้นั้น โดยเฉพาะ มีพระพุทธานุญาตให้สงฆ์ช่วยกันดูแลรักษา เช่น ให้ตั้งพระภิกษุทำ หน้าที่ดูแลรักษาวัสดุสิ่งของของสงฆ์ ซึ่งเรียกว่า ภัณฑาคาริก โดยเฉพาะ ศาสนสมบัติ แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ - ศาสนสมบัติวัด คือ ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่ง เป็นหน้าที่ของสงฆ์ในวัดนั้นซึ่งมี เจ้าอาวาส เป็นต้น ช่วยกันดูแล รักษา ให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย - ศาสนสมบัติกลาง คือ ทรัพย์สินอันมิใช่เป็นศาสน สมบัติวัด แต่เป็นของสงฆ์ส่วนกลาง เช่น ที่ดิน และผลประโยชน์วัดร้าง ทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้สงฆ์ ส่วนกลาง ศาสนสมบัติกลาง เป็นหน้าที่ของ ผู้ปกครองสงฆ์ระดับสูงดูแล รักษา ทั้งนี้การจัดการศาสน

สมบัติภายในวัด จะต้องยึดหลักให้ถูกต้องตาม กฎหมาย พระธรรมวินัย มติมหาเถรสมาคมและจะต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน แก่ประชาชนโดยทั่วไป หากไม่จำเป็น

๕. การศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การให้การสงเคราะห์ด้านการฝึกฝนอบรมแก่ประชาชน ความสำคัญของการศึกษาสงเคราะห์เป็นการจัดการศึกษาที่วัด คณะสงฆ์ดำเนินการขึ้น เพื่อสนองต่อนโยบายของภาครัฐ ในอันที่จะส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน ได้รับการศึกษา หลักการศึกษาสงเคราะห์ เป็นภารกิจด้านการดำเนินการจัดการศึกษาที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อสามารถดำรงตนและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองที่มีความรู้คู่คุณธรรม ของประเทศ โดยมีความ มุ่งหมาย ๔ ลักษณะ คือ ๑. การจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งให้พระภิกษุสามเณรนักเรียน ได้ศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ได้แก่ โรงเรียนราษฎร์การกุศลของวัด ศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรมในวัด (ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เดิม หรือวันหยุดอื่น ๆ) ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วิทยาลัยและ มหาวิทยาลัยสงฆ์ ๒. การสงเคราะห์ให้เด็กและประชาชนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เช่น การเป็นผู้นำในการตั้งโรงเรียนในชนบทที่ตั้งวัด การให้สร้างสถานศึกษาในบริเวณวัด การให้ใช้หรือให้เช่าที่ดินวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ในการสร้างสถานศึกษาของรัฐ หรือท้องถิ่น การเป็นผู้อุปการะโรงเรียนต่างๆ การให้ความอุปถัมภ์แก่เด็กวัด ๓. การสอนศีลธรรมแก่นักเรียน นักศึกษาในระบบโรงเรียนตามแผนการศึกษาชาติ เช่น การสอนธรรมศึกษา การสอนศีลธรรม หน่วยงานพระธรรมทูต และหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในการเผยแผ่ศีลธรรมในโรงเรียน และสถานศึกษาต่างๆ ๔. การสงเคราะห์เกื้อกูลแก่การศึกษา สถาบันการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษา เช่น มอบทุนการศึกษา มอบอุปกรณ์การศึกษา ฯลฯ ภารกิจด้านนี้ ครอบคลุมถึงการที่พระภิกษุผู้เป็นเจ้าของวัดได้บริจาคทุนทรัพย์ส่วนตัว เพื่อการศึกษาแก่เด็กในระบบโรงเรียนของรัฐหรือของเอกชน หรือสร้างหรือซ่อมแซมอาคารสถานศึกษา หรือ การดำเนินการใด ๆ ของพระภิกษุที่มีความสามารถโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยที่เป็นไป เพื่อการส่งเสริม การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน จัดว่าเป็นภารกิจด้านการศึกษาสงเคราะห์ทั้งสิ้น

๖. การสาธารณสงเคราะห์หมายถึง การช่วยเหลือเพื่อประชาชนทั่วไป ความสำคัญของการสาธารณสงเคราะห์นอกจากเป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชน ผู้ยากไร้ และประสบภัยแล้วยังหมายรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารทางราชการ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การฝึก อาชีพแก่ประชาชน การให้ใช้สถานที่วัดสำหรับดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หลักการสาธารณสงเคราะห์ เป็นภารกิจที่วัด หรือพระภิกษุสงฆ์ดำเนินการช่วยเหลือสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ประชาชนเป็นสำคัญ ได้แก่ การสงเคราะห์พระภิกษุสามเณร และวัดที่ประสบภัยและขาดแคลน การให้วัดเป็นสถานที่ประกอบกรกุศลเกี่ยวกับเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น การสวดศพ การเผาศพ การทำบุญอุทิศ การถวายสังฆทาน เป็นต้น การให้วัดเป็นสถานที่จัดฝึกอบรมประชาชนด้านอาชีพต่าง ๆ การสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคร้ายหรือผู้ป่วยยากไร้ การจัดให้มีโรงทาน การบริจาคทรัพย์ส่วนตัว หรือชักชวนญาติโยมบริจาคทรัพย์จัดสร้างโรงพยาบาล

การให้ ความรู้ข่าวสารแก่ชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การสาธารณสุขมูลฐาน การปกครอง การช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัยหรือการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น

โดยสรุป การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ต้องคำนึงถึงภารกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์ที่ถือเป็นภารกิจหลักของคณะสงฆ์เพื่อพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดตราด

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดตราด



ตราประจำจังหวัดตราด

รูปโป๊ะ เรือใบ และเกาะช้าง

รูปเรือใบแล่นในทะเลกับโป๊ะของชาวประมง เบื้องหลังเป็นเกาะช้าง หมายถึง จังหวัดตราดมีเกาะเป็นจำนวนมาก และเกาะที่ใหญ่ที่สุดเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปคือเกาะช้าง การที่มีพื้นที่ติดกับทะเล ราษฎรจึงยึดถือการประมงเป็นอาชีพหลักมาแต่โบราณ (เดิมจังหวัดตราดใช้ตราประจำจังหวัดเป็นรูปเรือรบหลวงตราด)

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดตราด

ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดตราด มีลักษณะเป็นลูกคลื่นหรือลูกฟูก และเนินเขาเตี้ยๆ ทางตอนบนเป็นภูเขาสูงและที่สูง ตอนกลางมีที่ราบแคบและชายฝั่งทะเลตอนใต้ช่วงเทือกเขาบรรทัดติดกับจังหวัดจันทบุรี เป็นเทือกเขาหินแกรนิตที่มีความแข็งแรง พื้นที่ในจังหวัดตราดแบ่งออกเป็น ๔ เขตใหญ่ดังนี้

๑. ที่ราบบริเวณลุ่มน้ำ ได้แก่ บริเวณที่ราบตอนกลาง และตะวันออกเหมาะสำหรับทำนาข้าว และปลูกผลไม้
๒. ที่ราบบริเวณภูเขา ได้แก่ บริเวณที่ราบตอนบนและตอนกลาง บริเวณนี้มีพื้นที่กว้างขวางมาก เนื่องจากมีภูเขากระจายอยู่ทั่วไป เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การ ทำสวนผลไม้ ยางพาราและปลูกสับปะรด
๓. ที่สูงบริเวณภูเขา ได้แก่ บริเวณทางตอนกลางของอำเภอแหลมงอบและเขตติดต่ออำเภอเขาสมิง นอกจากนี้ยังมีบริเวณที่เป็นเกาะต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากเป็นพื้นที่ป่าไม้
๔. บริเวณที่ราบต่ำฝั่งทะเล ได้แก่ บริเวณฝั่งทะเลเกือบตลอดแนว บริเวณพื้นที่เหล่านี้เป็นป่าไม้ชายเลนอย่างหนาแน่น และยังเป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำบางชนิดด้วย

ทรัพยากร และแหล่งน้ำ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัดตราด คือ ป่าไม้พื้นที่ที่ยังคงสภาพป่ามากที่สุด อยู่บริเวณเกาะต่างๆทางตอนกลาง และตอนบนของจังหวัดพื้นที่ป่าบางส่วนได้ถูกทำลายลงมากทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ปัจจุบันมี ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๔ แห่ง นอกจากทรัพยากรป่าไม้แล้ว จังหวัดตราดยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญ และมีชื่อเสียงอีกอย่างหนึ่ง คือแร่รัตนชาติ ซึ่งมีในพื้นที่ในเขตอำเภอโป่งไร่และอำเภอเขาสมิง แร่รัตนชาติที่สำคัญ ได้แก่ พลอยแดง หรือที่รู้จักกันในชื่อ ทับทิมสยาม นอกจากนี้ยังมีพลินและโกเมน เป็นต้น

แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดตราดได้แก่แม่น้ำตราดซึ่งเป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านหลายท้องที่ โดยเฉพาะตำบลพลอยและตำบลหนองบอนอำเภอโป่งไร่ซึ่งเป็นแหล่งจุดพลอยที่สำคัญของจังหวัดตราดและผลจากการขุดล้างพลอย ทำให้แม่น้ำตราด ขุ่นข้นเกิดตะกอนสันดอนปากแม่น้ำและทำให้อ่างน้ำแคบและตื้นเขิน จึงเป็นอุปสรรคต่อการใช้น้ำ และการคมนาคมทางน้ำ ส่วนแม่น้ำ ที่สำคัญ อีกสายหนึ่งของจังหวัดตราดคือ แม่น้ำเวฬุ เป็นแม่น้ำที่แบ่งเขตแดนจังหวัดตราด และจังหวัดจันทบุรี และไหลผ่าน เขตเกษตรกรรม ของทั้งสองจังหวัด สำหรับการชลประทานของจังหวัดตราด มีความสำคัญในการเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตร โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งที่ไม้ผลเจริญเติบโตใกล้เก็บเกี่ยว และเป็นการป้องกันน้ำเค็มหนุน นอกจากนี้ ยังมีผลพลอยได้ในการเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย

การท่องเที่ยว

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดเล็ก และเป็นจังหวัดชายแดน แต่มีศักยภาพในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง จังหวัดหนึ่ง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศเอื้ออำนวย และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากมาย อันได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง หมู่เกาะหมาก หมู่เกาะกูด และชายหาดต่างๆ เช่น หาดบานชื่น หาดเจ้าสำราญ อ่าวตาลคู่ เป็นต้น ที่ยังคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีเหมืองพลอยที่อำเภอโป่งไร่ซึ่งเป็นแหล่งเศรษฐกิจและท่องเที่ยวที่ น่าสนใจอีก แห่งหนึ่งของจังหวัดตราด ในการ ผลิตพลอยแดง หรือทับทิมสยาม ซึ่งเป็นพลอยที่ได้รับความนิยมอย่างสูง จากลักษณะภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติที่มีในจังหวัดตราด จึงทำให้มีคำขวัญประจำจังหวัดตราด คือ

เมืองเกาะครึ่งร้อย พลอยแดงค่าล้ำ ระกำแสนหวาน หลังอานหมาดี

ยุทธนาวีเกาะช้าง สุดทางบูรพา

คณะผู้จัดทำ

พระปริยัติธาดา เลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๓ ผจก.วัดกัลยาณมิตร กรุงเทพฯ

พระครูประโชติบุญญารักษ์ เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดตราด วัดหนองบัว

ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาของจังหวัดตราด

๑. วัด มีจำนวน	๑๔๔	แห่ง
๑. มหานิกาย	๑๓๐	แห่ง
๒. ธรรมยุต	๑๔	แห่ง
๓. พระอารามหลวง	๒	แห่ง
๑. มหานิกาย	๑	แห่ง
๒. ธรรมยุต	๑	แห่ง
๔. วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา	๑๑๙	แห่ง
๕. วัดที่ไม่ได้รับวิสุงคามสีมา	๒๕	แห่ง
๖. วัดร้าง	๓	แห่ง
๗. วัดแหล่งท่องเที่ยว	๕	แห่ง
๘. วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น	๘	แห่ง
๙. วัดพัฒนาตัวอย่าง	๒๒	แห่ง
๑๐. อุทยานการศึกษาในวัด	๖	แห่ง
๑๑. สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด	๒๑	แห่ง
๑. มหานิกาย	๑๘	แห่ง
๒. ธรรมยุต	๓	แห่ง
๑๒. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ	๑	โรง
๑๓. สำนักเรียนธรรม-บาลี	๒	แห่ง
๑. มหานิกาย	๑	แห่ง
๒. ธรรมยุต	๑	แห่ง
๒. จำนวนพระภิกษุสามเณร มีจำนวน	๑๔๘๐	รูป
๑. มหานิกาย	๑๓๕๗	รูป
๑. พระภิกษุ	๑๒๗๒	รูป
๒. สามเณร	๘๕	รูป
๒. ธรรมยุต	๑๒๓	รูป
๑. พระภิกษุ	๑๑๙	รูป
๒. สามเณร	๔	รูป
๓. พระสังฆาธิการ ในจังหวัดตราด	๑๔๔	รูป
๑. เจ้าคณะภาค	-	รูป
๒. เจ้าคณะจังหวัด	๒	รูป
๓. เจ้าคณะอำเภอ	๘	รูป
๔. เจ้าคณะตำบล	๒๔	รูป

๕. เจ้าอาวาส	๑๔๔	รูป
๖. พระนักเทศน์	๒๕	รูป
๑. มหานิกาย	๑๘	รูป
๒. ธรรมยุต	๗	รูป
๗. พระจรัญยานิเทศ	๑	รูป
๑. มหานิกาย	๑	รูป
๒. ธรรมยุต	-	รูป
๘. พระบัณฑิตเผยแผ่	๑	รูป
๑. มหานิกาย	๑	รูป
๒. ธรรมยุต	-	รูป
๙. พระปริยัตินิเทศ	๔	รูป
๑. มหานิกาย	๔	รูป
๒. ธรรมยุต	-	รูป

บทที่ ๓
แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา
จังหวัดตราด ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

วิสัยทัศน์(Vision)

“พุทธศาสน์มั่นคง ดำรงศีลธรรม นำสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน”

ในการกำหนดวิสัยทัศน์นั้น ได้อาศัยแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นต้นแบบในการกำหนดทิศทางการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

พุทธศาสน์มั่นคง (มั่นคง) เป็นการแสดงถึงความมั่นคงของพระพุทธศาสนา อันเป็น ๑ ใน ๓ สถาบันหลักของชาติ พุทธบริษัทมีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดีและมีอัตราที่เพิ่มขึ้นของผู้ศึกษาพระปริยัติธรรม มีศูนย์ข้อมูลด้านพระพุทธศาสนาของโลก

ดำรงศีลธรรม (มั่งคั่ง) แสดงถึงพุทธบริษัทนำหลักธรรมไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม อาศัยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในการอยู่ร่วมกัน

นำสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน (ยั่งยืน) เป็นผลที่เกิดจากการศึกษาในหลักปริยัติ แล้วนำไปปฏิบัติจนเป็นปฏิเวธ คือผลลัพธ์ที่จะนำสังคมให้มีสันติสุขอย่างยั่งยืน โดยเทียบอันดับความสันติสุขระดับประเทศ

พันธกิจ (Mission)

การจะทำให้วิสัยทัศน์บรรลุผลได้ ต้องดำเนินการตามพันธกิจ หรือภาระงานของคณะสงฆ์ ๖ ด้านคือ

- ๑) ด้านการปกครอง
- ๒) ด้านศาสนศึกษา
- ๓) ด้านศึกษาสงเคราะห์
- ๔) ด้านการเผยแผ่
- ๕) ด้านสาธารณูปการ
- ๖) ด้านสาธารณสงเคราะห์

ค่านิยม (Core Value)

“อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา สู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน”

แผนที่ยุทธศาสตร์



ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา

เป้าประสงค์

ประชาชนเข้าใจในหลักธรรมและศรัทธาในพระพุทธศาสนา

กลยุทธ์

๑. ปลุกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา
๒. เพิ่มศักยภาพทางปัญญา

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละการเพิ่มขึ้นขององค์กร/ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

๒. มวลรวมความสุขของประเทศที่เพิ่มขึ้น

๓. อันดับความสันติสุขของประเทศเพิ่มขึ้น

๔. ศูนย์ข้อมูลด้านพระพุทธศาสนาของโลก

๕. ร้อยละของผู้สอบผ่านนันทกรรม บาลี ธรรมศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน

เป้าประสงค์

มีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี

กลยุทธ์

๑. ร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
๒. พัฒนาระบบธรรมาภิบาล
๓. พัฒนาระบบสารสนเทศ ๔.๐
๔. พัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น (เครือข่าย = องค์กรทางศาสนา สถานศึกษาหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน) ภาคละ ๑ เครือข่าย
๒. ร้อยละกระบวนการทำงานได้รับการพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาล
๓. ร้อยละความสำเร็จของสารสนเทศพร้อมใช้งาน
๔. จำนวนนวัตกรรมการทำงานที่ทันสมัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ**เป้าประสงค์**

ศาสนทายาทมีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์การบริหารกิจการคณะสงฆ์

กลยุทธ์

๑. เพิ่มขีดความสามารถศาสนบุคคล
๒. เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของศาสนบุคคลที่มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น
๒. ศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาพร้อมใช้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา**เป้าประสงค์**

๑. วัดมีการบริหารจัดการศาสนสมบัติที่ดี
๒. กิจการพระพุทธศาสนามีความมั่นคง

กลยุทธ์

๑. บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนา

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติ
๒. ร้อยละของวัดที่พัฒนาเป็น “ธรรมอุทยาน”
๓. ร้อยละการคงอยู่ของกองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนา

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา บรรลุวัตถุประสงค์ตาม มส. กำหนด คณะกรรมการประสานงานแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา (คปพ.) ระดับภาค จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสู่การปฏิบัติระดับภาค และระดับจังหวัด ซึ่งมีโครงการเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๓ โครงการ ประกอบด้วย

- ๑) โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคม
- ๒) โครงการยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล ๕
- ๓) โครงการวิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์
- ๔) โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม
- ๕) โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย
- ๖) โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมภิบาล
- ๗) โครงการพระพุทธศาสนา ๔.๐ (Smart Card) (ฐานข้อมูลศาสนบุคคล)
- ๘) โครงการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาพระพุทธ
- ๙) โครงการพัฒนาขีดความสามารถศาสนบุคคล
- ๑๐) โครงการพัฒนาศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา
- ๑๑) โครงการบริหารจัดการศาสนสมบัติ (ระบบการเงิน - บัญชี)
- ๑๒) โครงการวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม ๕ ส
- ๑๓) โครงการสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม

แผนปฏิบัติการการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาปี ๒๕๖๑						
ตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดตราด พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔						
โครงการเชิงยุทธศาสตร์แผนการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา						
ที่	โครงการ	งบประมาณสนับสนุนจาก ภาครัฐ	งบประมาณสนับสนุน จากคณะสงฆ์	หน่วยรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน	
1	โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคม	540,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ มส.	กองพุทธศาสนศึกษา	
2	โครงการยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล 5	1,160,000	-	คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ มส.	กองเผยแผ่	
3	โครงการวิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์	836,000	-	คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ มส.	กองเผยแผ่	
4	โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม	1,805,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา มส.	กองพุทธศาสนศึกษา	
5	โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย	185,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ มส.	กองเผยแผ่	
6	โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	252,000	-	คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มส.	สำนักงานเลขานุการกรม	
7	โครงการพระพุทธศาสนา 4.0 Smart Card (ฐานข้อมูลศาสนบุคคล)	182,000	-	คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มส.	สำนักงานเลขานุการกรม	
8	โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมเชิงพุทธ	460,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา มส.	กองเผยแผ่	
9	โครงการพัฒนาขีดความสามารถศาสนบุคคล	300,000	-	คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มส.	กองกลาง	
10	โครงการพัฒนาศูนย์รวมองค์ความรู้พระพุทธศาสนา	646,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ มส.	กองเผยแผ่	
11	โครงการบริหารจัดการศาสนสมบัติ (ระบบการเงิน-บัญชี)	445,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มส.	กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
12	โครงการวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส	570,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มส.	กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
13	โครงการสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม	875,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ มส.	กองพุทธศาสนสถาน	
14	โครงการพัฒนาพุทธมณฑลสู่ศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก (อ้างอิงข้อมูลแผนพัฒนาพุทธมณฑล)					
รวมงบประมาณ (บาท)		8,256,000	-	-	-	
รวมงบประมาณแผนปฏิรูปประจำปี 2561 (บาท)						8,256,000

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 1	: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา
กลยุทธ์ 1	: ปลูกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ตัวชี้วัด	: ร้อยละการเพิ่มขึ้นขององค์กร/ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเสริมสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา
โครงการ 1	: ขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคม
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่พุทธศาสนิกชน 2. เพื่อยกระดับกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับคนทุกวัย 3. เพื่อพัฒนารูปแบบ วิธีการและส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ประชุมชี้แจงการจัดทำแผนงานเสริมสร้างศรัทธาทางพระพุทธศาสนา ต่อคณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์และผู้ที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์และผู้เกี่ยวข้อง					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
2	รวบรวม และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสงเคราะห์ (โรงเรียนวิถิพุทธ, การเรียนธรรมศึกษาในสถานศึกษา, บาลีศึกษา , โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์)	ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสงเคราะห์					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
3	จัดอบรม/ สัมมนา ให้ความรู้แก่บุคลากรด้านการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์การจัดตั้งกองทุน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านกรอบรม					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
4	ระดมทุน และจัดตั้งกองทุน "เพื่อการศึกษาสงเคราะห์"	กองทุนเพื่อการศึกษาสงเคราะห์จังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
5	พัฒนารูปแบบ วิธีการ หลักการ "มอบทุนการศึกษา"	คู่มือปฏิบัติงาน					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
6	จัดกิจกรรมมอบทุนการศึกษาสงเคราะห์	ร้อยละของจำนวนผู้ที่ได้รับทุน					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
7	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่ 1

ยุทธศาสตร์ 1

กลยุทธ์ 1

ตัวชี้วัด

แผนงานเชิงยุทธศาสตร์

โครงการ 2

ผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา

: ปลุกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา

: มวลรวมความสุขของประเทศที่เพิ่มขึ้น

: แผนงานเสริมสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา

: ยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล 5

: คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ของจังหวัด

1. เพื่อส่งเสริมความสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ของประชาชน

2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตด้านคุณธรรมของประชาชน

3. เพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดสังคมน่าดี

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบร่วม	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	จัดทำแผนยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของภาค จังหวัดและ ถ่ายทอดสู่พระสังฆาธิการในจังหวัด	จำนวนพระสังฆาธิการที่ได้รับการถ่ายทอดแผนฯ					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
2	ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมบูรณาการกับประเพณี วัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมแห่เทียนพรรษา กิจกรรมวันอัมมาสวณะสามัคคี กิจกรรมจิตอาสารักษาศีล ๕ กิจกรรมส่งเสริมศีล 5 ด้วยการปฏิบัติธรรมสัจจ	จำนวน หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐและองค์กร เอกชน ที่เข้าร่วมกิจกรรม เข้าพรรษา อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
3	สรรหา พื้นที่ต้นแบบ " มีศีล มีธรรม มีสันติสุข "	พื้นที่ต้นแบบ "ชุมชนสันติสุข" ของจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
4	ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม ระดับ หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน	จำนวนครั้งการลงพื้นที่					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
5	จัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย มอบรางวัล พื้นที่ต้นแบบ " ชุมชนสันติสุข "	มอบรางวัล "ชุมชนสันติสุข"จังหวัดละ 1 รางวัล					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานผลการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 1	: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา
กลยุทธ์ 1	: ปลุกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ตัวชี้วัด	: อันดับความสันติสุขของประเทศเพิ่มขึ้น
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเสริมสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา
โครงการ 3	: วิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมให้ได้เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนด 2. เพื่อกำหนดเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน 3. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้มวลรวมความสุขเพิ่มขึ้น

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบร่วม	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด							
2	ปรับปรุงและพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	จำนวนสำนักปฏิบัติธรรมในจังหวัดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
3	สื่อสาร "คู่มือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน" ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
4	สร้างและส่งเสริมพระวิปัสสนาจารย์	จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ที่เพิ่มขึ้นปีละ 5 รูป					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
5	ส่งเสริมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแก่พระสงฆ์ สามเณร กิจกรรมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของพระสังฆาธิการ กิจกรรมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของพระนวกะ กิจกรรมปริวาสกรรม	ร้อยละพระสงฆ์ที่ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
6	ส่งเสริมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแก่คฤหัสถ์	จำนวนผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพิ่มขึ้น					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่ / งบประมาณสนับสนุน	
7	ประเมิน คัดเลือกและมอบรางวัลสำนักปฏิบัติธรรมต้นแบบของจังหวัด	จำนวนสำนักปฏิบัติธรรมต้นแบบ					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
8	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1

ยุทธศาสตร์ 1

กลยุทธ์ 2

ตัวชี้วัด

แผนงานเชิงยุทธ

โครงการ 4

ผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา

: เพิ่มศักยภาพทางปัญญา

: ร้อยละของผู้สอบผ่านนักธรรม,บาลี / ร้อยละของผู้สอบผ่านธรรมศึกษา,บาลีศึกษา

: แผนงานเพิ่มศักยภาพทางปัญญา

: ยกระดับคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม

: คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาของจังหวัด

1. เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม

2. เพื่อบูรณาการกระบวนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

3. เพื่อสร้างศาสนทายาท สืบทอดพระพุทธศาสนา

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบรวม	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทการพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม บาลี นักธรรม สามัญสู่การปฏิบัติ	แผนแม่บทการพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
2	บูรณาการการเรียนการสอน บาลี นักธรรม สามัญ	การเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแบบบูรณาการ					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
3	พัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านศาสนศึกษา	กระบวนการบริหารจัดการด้านศาสนศึกษาที่ได้รับการพัฒนา					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
4	ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม กิจกรรมปรับปรุงรูปแบบการสอน ประโยค 1-2 - ป.๕.5 กิจกรรมแนวข้อสอบสำเร็จรูป กิจกรรมนิเทศการศึกษาพระปริยัติธรรม	กระบวนการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมที่ได้รับการปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมที่ได้รับการปรับปรุง แนวข้อสอบบาลี นักธรรม สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และโรงเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐาน					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
5	พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีขีดความสามารถตามที่กำหนด	ร้อยละของบุคลากรที่มีขีดความสามารถตามที่กำหนด					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
6	พัฒนาและปรับปรุง "สำนักเรียน/โรงเรียนต้นแบบปริยัติธรรม" ประจำจังหวัด	โรงเรียนต้นแบบอย่างน้อย 1 แห่ง					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
7	จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม (บาลี นักธรรม ในโรงเรียนสามัญ) กิจกรรมมอบทุนการศึกษาเพื่อสร้างศาสนทายาท กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้สอน กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน กิจกรรมความรู้นอกห้องเรียน	ร้อยละการสอบผ่านบาลี นักธรรม ๑ อำเภอ ๑ เปรียญ อัตราค่าเพิ่มขึ้นของคะแนนการทำสอบ จำนวนผู้สอนที่ผ่านการพัฒนา จำนวนทุนนักเรียนดีเด่นต่อนักเรียนทั้งหมด จำนวนครั้งของการเรียนรู้นอกสถานที่					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
8	ประเมิน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมทุกระดับ	ผลการประเมินการศึกษาพระปริยัติธรรมทุกระดับ					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
9	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	

คอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 2	: ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
กลยุทธ์ 3	: ร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
ตัวชี้วัด	: จำนวนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น (เครือข่าย=องค์กรทางศาสนา สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน)
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย (บวร)
โครงการ 5	: ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทางพระพุทธศาสนา 2. เพื่อบูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภายในภายนอก 3. เพื่อพัฒนาความร่วมมือให้มั่นคง ต่อเนื่อง ยั่งยืน

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	งบประมาณ ปี 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4		
1	จัดทำระบบภาคีเครือข่ายทางพระพุทธศาสนาของจังหวัด	ระบบภาคีเครือข่ายทางพระพุทธศาสนาของจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
2	จัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายระหว่างองค์กรคณะสงฆ์และหน่วยงานภายนอก กิจกรรมมาปณกิจสงเคราะห์คณะสงฆ์จังหวัดตราด กิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศาสนา	จำนวนกิจกรรมความร่วมมือ วัดต้นสังกัดได้รับช่วยเหลือเบื้องต้นภายใน 3 วัน จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
3	กิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรคณะสงฆ์	จำนวนองค์ความรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
4	กิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอก	จำนวนครั้งของการจัดงานวิชาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
5	กิจกรรมเรียนรู้ชุมชน (บ ว ร)	จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมเรียนรู้ชุมชน (บ ว ร)						
6	จัดตั้งกองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดตราด	กองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดตราด						
7	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานผลการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1
 ยุทธศาสตร์ 2
 กลยุทธ์ 4
 ตัวชี้วัด
 แผนงานเชิงยุทธศาสตร์
 โครงการ 6
 ผู้รับผิดชอบหลัก
 วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
 : ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
 : พัฒนาระบบธรรมาภิบาล
 : ร้อยละกระบวนการทำงานได้รับการพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาล
 : แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
 : พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
 : คณะกรรมการฝ่ายปกครองของจังหวัด
 1. เพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
 2. เพื่อสร้างมาตรฐานการดำเนินงานด้านกิจการพระพุทธศาสนาให้เป็นเอกภาพ เพื่อจัดทำคู่มือการทำงานให้พระสงฆ์ทุกระดับ
 3. เพื่อจัดทำคู่มือการทำงานเป็นแนวทางปฏิบัติของคณะสงฆ์ทุกระดับ

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	กำหนดแนวทางการพัฒนาการทำงานของคณะสงฆ์ในจังหวัดตามหลักธรรมาภิบาล	แนวทางการทำงานร่วมกันของคณะสงฆ์ในจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
2	ถ่ายทอด คู่มือกระบวนการทำงานของพระสังฆาธิการ	จำนวนพระสังฆาธิการที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน						
3	กำกับ ติดตาม กระบวนการทำงานของคณะสงฆ์ในจังหวัด	จำนวนครั้งการลงพื้นที่ติดตาม						
6	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	รายงานความพึงพอใจการใช้คู่มือกระบวนการทำงาน					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
7	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1
 ยุทธศาสตร์ 2
 กลยุทธ์ 5
 ตัวชี้วัด
 แผนงานเชิงยุทธศาสตร์
 โครงการ 7
 ผู้รับผิดชอบหลัก
 วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
 : ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
 : พัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0
 : ร้อยละความสำเร็จของสารสนเทศพร้อมใช้งาน
 : แผนพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
 : พระพุทธศาสนา 4.0 Smart Card (ฐานข้อมูลศาสนบุคคล)
 : คณะกรรมการฝ่ายปกครองของจังหวัด
 1. เพื่อรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ ฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
 2. เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการให้ทันสมัย
 3. เพื่อให้ระบบสารสนเทศพร้อมใช้ ดูได้ทุกที่ ทุกเวลา

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด	แผนแม่บทระบบฐานข้อมูลศาสนบุคคลเพื่อกิจการพระพุทธศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
2	จัดทำฐานข้อมูลศาสนบุคคลของจังหวัด	ฐานข้อมูลศาสนบุคคลพร้อมใช้					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
3	บูรณาการฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ Smart Card	Smart Card พร้อมใช้					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
4	สนับสนุนการทำบัตรประชาชนของพระ เณร	พระ เณร มีบัตรประชาชนครบถ้วน					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
5	จัดฐานข้อมูลให้ทันสมัย พร้อมใช้	ฐานข้อมูลศาสนบุคคลพร้อมใช้					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	
9	ติดตาม ประเมินผลการดำเนินโครงการ	รายงานความก้าวหน้าของระบบสารสนเทศ 4.0					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขานุการกรม	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 2	: ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
กลยุทธ์ 6	: พัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมให้ทันสมัย
ตัวชี้วัด	: จำนวนนวัตกรรมการทำงานที่ทันสมัย
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานส่งเสริมนวัตกรรมเชิงพุทธ
โครงการ 8	: ส่งเสริมนวัตกรรมเชิงพุทธ
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายศาสนาของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อยกระดับกระบวนการทำงานกิจการพระพุทธศาสนาให้ทันสมัย 2. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานกิจการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง 3. เพื่อใช้นวัตกรรมกับการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด	ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายศาสนาศึกษา / กองเผยแพร่	
2	จัดอบรมให้ความรู้ แก่พระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลทราบแนวทางการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธในทุกกิจการพระพุทธศาสนา	ร้อยละของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลที่รับทราบ "นวัตกรรมเชิงพุทธ"					คณะกรรมการฝ่ายศาสนาศึกษา / กองเผยแพร่	
3	สนับสนุนการใช้นวัตกรรมเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานในทุกด้าน	จำนวนกระบวนการทำงานกิจการพระพุทธศาสนาที่มีการพัฒนา					คณะกรรมการฝ่ายศาสนาศึกษา / กองเผยแพร่	
4	จัดประกวดและมอบรางวัลนวัตกรรมเชิงพุทธ	จำนวนนวัตกรรมการทำงานทั้ง 6 ด้านของกิจการพระพุทธศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายศาสนาศึกษา / กองเผยแพร่	
5	นำนวัตกรรมเชิงพุทธที่ได้รับรางวัลมาเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้	จำนวนครั้งที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้					คณะกรรมการฝ่ายศาสนาศึกษา / กองเผยแพร่	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน					คณะกรรมการฝ่ายศาสนาศึกษา / กองเผยแพร่	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 3	: พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ
กลยุทธ์ 7	: เพิ่มขีดความสามารถศาสนบุคคล
ตัวชี้วัด	: ร้อยละของศาสนบุคคลที่มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเพิ่มศักยภาพศาสนบุคคล
โครงการ 9	: พัฒนาขีดความสามารถศาสนบุคคล
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายปกครองของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาศาสนบุคคล 2. เพื่อพัฒนาศาสนบุคคลให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น 3. เพื่อให้การบริหารจัดการศาสนบุคคลมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด	ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กลาง	
2	พัฒนาขีดความสามารถของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลตามหลักสูตรที่กำหนด	ร้อยละของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลที่ได้รับการพัฒนา					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กลาง	
	กิจกรรมประชุมสังฆจรประจำเดือน	ความก้าวหน้าของการพัฒนาพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล						
	กิจกรรมการตรวจการคณะสงฆ์	อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง						
	กิจกรรมเพิ่มศักยภาพพระสังฆาธิการใหม่	จำนวนพระสังฆาธิการใหม่ที่ผ่านการอบรม						
3	ประเมินขีดความสามารถของพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล	ร้อยละของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลที่มีขีดความสามารถตามกำหนด					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กลาง	
4	รายงานผลการพัฒนาขีดความสามารถของพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล	รายงานผลการพัฒนาพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคล					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กลาง	
5	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กลาง	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 3	: พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ
กลยุทธ์ 8	: เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา
ตัวชี้วัด	: ศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาพร้อมใช้
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุก
โครงการ 10	: พัฒนาศูนย์รวมองค์ความรู้พระพุทธศาสนา
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อรวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา 2. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาให้สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้ 3. เพื่อสร้างศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	กำหนดขอบข่ายองค์ความรู้ที่สำคัญในทุกด้านของกิจการพระพุทธศาสนาของจังหวัด	รายชื่อองค์ความรู้ที่สำคัญในทุกด้านของกิจการพระพุทธศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
2	จัดทำแผนการจัดการองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา	แผนการจัดการองค์ความรู้ระยะสั้น ระยะยาว					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
3	ให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดการองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของจังหวัดตราด	ร้อยละพระสังฆาธิการที่ผ่านการอบรม					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
4	จัดกิจกรรมค้นหาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาในแต่ละด้าน	องค์ความรู้ที่สำคัญของทุกด้าน					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
5	สื่อสารองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาเผยแพร่อู่สาธารณะ	จำนวนครั้งในการสื่อสาร					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 4	: มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา
กลยุทธ์ 9	: บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด (Outcome)	: ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติ
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานบริหารจัดการศาสนสมบัติ
โครงการ 11	: บริหารจัดการศาสนสมบัติ (ระบบการเงิน-บัญชี)
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติ 2. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการศาสนสมบัติให้มีประสิทธิภาพ 3. เพื่อให้การบริหารจัดการศาสนสมบัติมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ประชุมชี้แจงการจัดแผนงานบริหารจัดการศาสนสมบัติ ต่อคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการและผู้ที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ และผู้เกี่ยวข้อง					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
2	จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระบบบัญชี และระบบบริหาร ศาสนสมบัติการใช้งานแก่พระสังฆาธิการ และศาสนบุคคล ที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล ที่เกี่ยวข้องที่ผ่านการอบรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
3	รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติให้เป็นปัจจุบัน	ฐานข้อมูลศาสนสมบัติ					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
4	จัดทำระบบบัญชีและระบบบริหารศาสนสมบัติให้เป็นปัจจุบัน	ข้อมูลระบบบัญชี และระบบบริหารศาสนสมบัติที่เป็นปัจจุบัน					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
5	รายงานการจัดทำระบบบัญชี และระบบบริหารศาสนสมบัติต่อ เจ้าคณะผู้ปกครอง	รายงานข้อมูลการจัดทำระบบบัญชี และระบบบริหารจัดการ ศาสนสมบัติ					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
๖	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1
 ยุทธศาสตร์ 4
 กลยุทธ์ 9
 ตัวชี้วัด (Outcome)
 แผนงานเชิงยุทธศาสตร์
 โครงการ 12
 ผู้รับผิดชอบหลัก
 วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
 : มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา
 : บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
 : ร้อยละของวัดที่พัฒนาเป็น "ธรรมอุทยาน"
 : แผนงานบริหารศาสนสมบัติ
 : วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส
 : คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการของจังหวัด
 1. เพื่อจัดระบบ วางระเบียบวัดให้เป็นพื้นที่สัปปายะสำหรับพุทธศาสนิกชน
 2. เพื่อบำรุง รักษาศาสนสมบัติให้เป็นรมณีย์สถาน
 3. เพื่อให้มีพื้นที่พร้อมใช้สำหรับการปฏิบัติธรรม

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ประชุมชี้แจงการจัดแผนงานบริหารจัดการศาสนสมบัติ ต่อคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการและผู้ที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
2	จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการใช้คู่มือ วัดสร้างสุขด้วย กิจกรรม ๕ ส แก่พระสงฆ์ฆราวาส และศาสนบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของผู้เข้ารับการอบรมตามเป้าหมาย					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
3	ดำเนินกิจกรรม วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส กิจกรรมปรับภูมิทัศน์วัดสะอาด กิจกรรมเสริมสร้างสุขลักษณะในวัด	พื้นที่วัดปลอดขยะ ห้องน้ำ ห้องครัว ศาลา พร้อมใช้ พื้นที่พร้อมใช้และประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม						
4	คัดเลือกวัดต้นแบบ "วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม ๕ ส"	จำนวนวัดที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือก					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
5	ประกาศเกียรติคุณวัดต้นแบบ	จำนวนวัดที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 4	: มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา
กลยุทธ์ 10	: จัดทำแหล่งงบประมาณสนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนา
ตัวชี้วัด	: ร้อยละอัตราการคงอยู่ของกองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนา
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม
โครงการ 13	: สาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อกำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม 2. เพื่อพัฒนางานสาธารณสงเคราะห์ให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ 3. เพื่อจัดตั้งและบริหารกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	กำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคมตามรูปแบบคู่มือระบบงานสาธารณสงเคราะห์ของ มส.	รูปแบบ วิธีการ และแนวทางสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
2	สื่อสารแนวทางการทำงานด้านสาธารณสงเคราะห์ให้พระสังฆาธิการและศาสนบุคคล	ร้อยละพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล ที่ได้รับการสื่อสาร					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
3	จัดตั้งศูนย์สาธารณสงเคราะห์ประจำจังหวัดตราด	ศูนย์สาธารณสงเคราะห์ประจำจังหวัดละ 1 แห่ง					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
4	ดำเนินกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์ กิจกรรมเยี่ยมผู้ป่วยติดเตียงคณะสงฆ์จังหวัดตราด กิจกรรมสนับสนุนการสาธารณสุขจังหวัด กิจกรรมกลุ่มสิ่งจะสะสมทรัพย์คณะสงฆ์จังหวัดตราด กิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยในภาวะวิกฤต	บริจาคเครื่องมือแพทย์แก่โรงพยาบาล บุรณะตีกองสงฆ์อาพาธ ส่งเสริมการประกอบอาชีพและสวัสดิการ กองทุนสิ่งพระชาณุเคราะห์จังหวัดตราด					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
5	คัดเลือกผู้มีผลงานด้านสาธารณสงเคราะห์ดีเด่น	จำนวนพระที่มีผลงานสาธารณสงเคราะห์ดีเด่น					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
6	สื่อสารองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสงเคราะห์	องค์ความรู้จากผู้ที่มีผลงานดีเด่น					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
7	จัดตั้งกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์ จังหวัดตราด	กองทุนสิ่งพระชาณุเคราะห์จังหวัดตราด					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
8	สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ระดมทุนเพื่อสมทบกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์	ร้อยละของกองทุนที่เพิ่มขึ้น					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
9	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	